

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

מה אומרת התנ"ך על חוכמה? — ליישם זאת בחיים · כתובים לפי גרסת המלך ג'יימס (KJV) עם מספרי סטרונוג

חיי הנשמה · ההליכה עם אלהים — לזחול, ללכת, לרוץ, לסים
חכמה — דוקטרינה מקראית יסודית

דבר פתיחה

חכמה היא הליכה לפני שהיא כתר. ילד אינו הולך ביום אחד: תחילה הוא מתקדם על ארבע, ובוכה על מה שאין בידו להשיג; אחר כך מלמדים אותו ללכת, צעד אחר צעד; אחר כך הוא הולך לבדו; אחר כך הוא גדל, והוא רץ. והאיש הרץ יטב לרוץ במרוצה, ולמרוצה יש קץ, ובקץ פרס. כן היא החכמה בהליכה עם האלהים. המילה העברית היא, *chokmah* (H2451, wisdom) — כישרון וטעם לדרך; ובת לווייתה היא *biynah* (H998, understanding), כי השתים הולכות תמיד יחד: קנה חכמה, קנה תבונה. הפתח לשתייהן הוא *yirah* (H3374, fear) — יראת יהוה, אשר היא ראשית. המילה היוונית היא *sophia* (G4678, wisdom), ומילון סטרונוג אומר כי היא מגיעה למעלה או למטה, עולמית או רוחנית — לכן על האיש לקחת את החכמה אשר היא מלמעלה. מחקר זה נושא את החכמה לאורך כל מסע האדם: כיצד הוא מוצא אותה כשהוא רק יכול לזחול ולבכות בעדה; כיצד הוא שומר אותה והולך בה משעה שהשיגה; כיצד הוא רץ בה ומקריבה כחיל בצבא האלהים; וכיצד הוא עובר את הקו, בקץ, במקום אשר המשיח עצמו הוא חכמת האלהים, ובמקום אשר דבר אלהינו יקום לעולם. חקרו זאת.

שלוש שאלות שמחקר זה עונה עליהן:

1. היכן נמצאת החכמה, וכיצד אדם בא אליה לראשונה?
2. מה על אדם לעשות עם החכמה לאחר שקיבל אותה, וכיצד היא מתבטאת בחיים יום־יום?
3. כיצד מסתיים המרוץ — מי היא חכמת האלוהים, ואיזו מילה נשארת לעולם?

מילות מפתח יווניות

“חכמה” — **G4678 sophia** — חכמה, גבוהה או נמוכה, ארצית או רוחנית
משיח, גבורת אלוהים וחכמת אלוהים

“חכם” — **G4680 sophos** — חכם, מיומן
התהלכו בצדק, לא כסכלים, כי אם כחכמים

“חכם” — **G5429 phronimos** — נבון, שקול, חכם

לְכֵן הָיוּ חֻקִּים כְּנֻשִׁים

“ברוחב ידי” — **G574 haplos** — בְּנִדְיבוֹת, בְּשֹׁפֶע
אלוהים נותן לכל בני האדם בנדיבות

“גער” — **G3679 oneidizo** — להוכיח, לגנות, לנזוף
ואינו מוצא דופי

“גאולה” — **G1805 exagorazo** — קנה, לקנות בחזרה
גָּאָלִים אֶת הַזֶּמֶן, כִּי הָיְתָה לָעֵינִים

“שיחה” — **G391 anastrophe** — שיחה, התנהגות
יִרְאָה בְּדֶרֶךְ חַיִּי הַטּוֹבִים אֶת מַעֲשָׂיו

“ילד” — **G1025 brephos** — תינוק, ילד, עולל
מִלֵּד הַכֶּתֶת אֶת הַכֶּתֶבִּים הַקְדוּשִׁים

“חכם” — **G4679 sophizo** — להחכים
היכולה להחכימך לישועה

“G185 akeraios” — 无害 — תמים, לא מעורב, פשוט
תמים כיונים

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב איך המילה בנויה. שטרונג אומר שסופיה (G4678, חכמה) מגיעה גבוה יותר או נמוך יותר, עולמית או רוחנית — מילה אחת, שתי דרכים. יעקב מפריד ביניהן: יש חכמה שמלמעלה, ויש חכמה שהיא ארצית. ולאדון יש מילה שלישית לאלה שהוא שולח, פרונימוס (G5429, חכם) — שטרונג אומר מחושב, זהיר — החכמה הערנית של כבשים בין זאבים. המחקר הזה יפגוש את שלושתם.)

מילות מפתח בעברית

“חכמה” — **H2451 chokmah** — חוכמה, כישרון, שכל
יראת יהוה היא ראשית חכמה

“הבנה” — **H998 biynah** — בינה, ידיעה, משמעות
בְּכָל קוֹנֵן קִנְה תְּבוּנָה

“יראה” — **H3374 yirah** — יראה, יראת כבוד
יראת האדון, זאת החכמה

“חכם” — **H2450 chakam** — חכם, אמן
גבר חכם בעוז

“הבין” — **H995 biyn** — להבחין, להבין
להבין את יראת יהוה

“התחלה” — **H7225 reshiyth** — הִתְחַלָּה, הִרְאֹשׁוֹן, הִרְאֵשׁ
יראת יהוה ראשית דעת

“התחלה” — **H8462 techillah** — תחלה, התחלה
יראת יהוה היא ראשית חכמה

“הבנה” — **H8394 tebuwnah** — הבנה, תבונה, מיומנות
האדם המשיג תבונה

“להשיג” — **H6329 puwq** — להוציא, לקבל, להשיג
ישיג רצון מיהוה

“קבל” — **H7069 qanah** — לקנות, להחזיק, לרכוש
קִנְה חֻקִּים, קִנְה בִּינָה

(המחשבות האישיות שלי — **H2451 chokmah** (חכמה) נגזרת מ־**chakam** (H2450, חכם); אין זה ידיעת דברים רבים, אלא מיומנות לדרך. **biynah** (H998, בינה) נגזרת מ־**biyn** (H995, להבחין) — שטרונג אומר להפריד בשכל, להבחין — הראייה שבין הדברים. ו־**yirah** (H3374, יראה) עומדת בפתח של שתייהן: יראת יהוה היא הראשית. אין יראת אלוהים, אין מציאת חכמה.)

I. זְחִילָה — כִּיצַד לְמִצּוֹא אוֹתָהּ

(המחשבות האישיות שלי — כל הליכה מתחילה מלמטה. תינוק זוחל, ומושיט יד, ובוכה על מה שאין לו; ואיש אינו נולד מלא חכמה. היא חייבת תחילה להימצא; והעדים האלה מראים היכן, וכיצד. איוב שואל את השאלה של כל הבמה: היכן נמצאת החכמה? והתשובה אינה רחוקה: בקש מאלוהים, זעק אחריה, חפש אותה כמו כסף — והתחל ביראת יהוה. התחל מלמטה, והתחל.)

A. **איוב 28:12** והחכמה מאין תמצא ואי זה מקום בינה: [H2451 chokmah] [H4672 matsa] [H998 biynah] **איפה תימצא החכמה? ואיזה מקום התבונה?**

B. **יעקב 1:5** ואיש מכם כי יחסר חכמה יבקשנה מאלהים הנותן לכל בנדיבה ובאין גערה ותנתן לו: [G3679 oneidizo] [G574 haplos] [G154 aiteo] [G4678 sophia] [G3007 leipo] **אם יחסר לאחד מכם חכמה → יבקש מאלהים + וינתן לו.**

(המחשבות האישיות שלי — הנה כל חלקו של התינוק: הוא חסר, והוא מבקש. שטרונג אומר כי *haplos* (G574, liberally) פירושו בנדיבות; ו-oneidizo (G3679, upbraid) פירושו לגעור, ללעוג. אלוהים נותן לכל בני האדם בנדיבות, ואינו גוער במי שמבקש. הצעד הראשון של החוכמה אינו להיות חכם; הוא לבקש.)

C. **משלי 2:3** כי אם לבינה תקרא לתבונה תתן קולך: [H7121 qara] [H998 biynah] **אם תקרא לבינה + תתן קולך לתבונה.**

D. **משלי 2:4** אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה: [H1245 baqash] [H4301 matmown] **בקשה ככסף + חפשה כמטמונים.**

E. **משלי 2:5** אז תבין יראת יהוה ודעת אלהים תמצא: [H3374 yirah] [H4672 matsa] [H1847 daath] [H995 biyn] **אז תבין יראת יהוה, ודעת אלהים תמצא.**

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב לבכי: זהו קול של תינוק — אתה בוכה, אתה מרים את קולך. ושימו לב ל"אז": קרא, בקש, חפש — אז תמצא. ומה שנמצא אינו כסף; זו הדעת של אלוהים עצמו. החפירה היא שלך; האוצר הוא הוא.)

F. **משלי 2:6** כי יהוה יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: [H5414 nathan] [H2451 chokmah] **יהוה יתן חכמה + מפיו דעת ותבונה.**

(המחשבות האישיות שלי — הנח את שלמה לצד יעקב, ושמע קול אחד: יהוה נותן חכמה — שאל מאלוהים, ותינתן לך. הברית הישנה והברית החדשה אומרות דבר אחד. ושים לב מאין היא באה: מפיו. החכמה נמצאת במקום שבו אלוהים מדבר — בדברו.)

G. **משלי 1:7** יראת יהוה ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו: [H7225 reshiyth] [H1847 daath] [H3374 yirah] **יראת יהוה ראשית דעת + אוילים בזו חכמה ומוסר.**

H. **משלי 9:10** תחלת חכמה יראת יהוה ודעת קדשים בינה: [H2451 chokmah] [H998 biynah] [H3374 yirah] [H8462 techillah] **יראת יהוה ראשית חכמה + ודעת קדשים בינה.**

(מחשבותי האישיות — שני פסוקים שהם כמעט אחד; שימו לב לשתי המילים תחת אותה מילה באנגלית. במשלי א'י: "ראשית" היא *reshiyth* (H7225) — שטרונג אומר: הראשון, העיקרי. במשלי ט'י: "ראשית" היא *techillah* (H8462) — שטרונג אומר: התחלה, פתיחה. יראת יהוה היא שניהם: הדלת שבה אדם נכנס, והמקום העיקרי שהיא שומרת לעד לאחר מכן. אדם לעולם אינו גדל מעבר ליראת יהוה.)

I. **איוב 28:28** ויאמר לאדם הן יראת אדני היא חכמה וסור מרע בינה: [H5493 suwr] [H998 biynah] [H2451 chokmah] [H3374 yirah] **יראת יהוה היא חכמה + וסור מרע בינה.**

J. **משלי 4:7** ראשית חכמה קנה ובכל קנינך קנה בינה: [H7069 qanah] [H998 biynah] [H2451 chokmah] [H7225 reshiyth] **ראשית חכמה → קנה חכמה + ובכל קנינך קנה בינה.**

(המחשבות האישיות שלי — ראה את התג: *principal* הוא אותו *reshiyth* (H7225, ראשית) מ-משלי א'7. יראת יהוה היא *reshiyth* של דעת, והחכמה היא *reshiyth* של כל מה שאתה קונה. הדבר הראשון קודם: ירא אותי, וקנה אותה.)

K. **משלי 8:17** אני אהביה אהב ומשחרי ימצאנני: [H7836 shachar] [H4672 matsa] **אני אהבי אהבים ומשחרי ימצאנני.**

L. **מתי 7:7** שאלו וינתן לכם דרשו ותמצאו דפקו ויפתח לכם. [G154 aiteo] [G2212 zeteo] [G2147 heurisko] **שאלו וינתן לכם + בקשו ותמצאו + דפקו ויפתח לכם.**

(המחשבות האישיות שלי — עכשיו התינוק מקבל את מלוא הוראתו. החכמה אינה מתחבאת מפני המבקשים אותה; היא אוהבת את אוהביה. שאלו — כי אלוהים נותן בעין יפה. חפשו — כאשר תחפשו כסף. והאדון עצמו חותם זאת: חפשו ותמצאו. עכשיו כשמצאת אותה, למד ללכת עמה.)

II. הליכה — מה לעשות בה כשהיא בידך

(מחשבותי האישיות — התינוק עומד על רגליו; כעת מגיע ההליכה. חכמה שנמצאה חייבת להיות נשמרת, וחכמה שנשמרת חייבת להיות מהלכת — יום יום, בבית ומחוץ לו, לפני האלוהים ולפני אלה שבחוץ. שים לב למילים של שלב זה: קנה, אל תשכח, אל תעזוב, שמור, רומם, התהלך, הראה. החכמה אינה אוצר לאגור בתוך תיבה; היא בת לווייה לדרך.)

A. מְשָׁלִי 3:13 אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה: [H6329 puwq] [H8394 tebuwnah] [H2451 chokmah] [H4672 matsa] [H835 esher]

אשרי האדם מצא חכמה + האדם יפיק תבונה.

(המחשבות האישיות שלי — ההבנה כאן היא תבונה (H8394, הבנה) — סטרונג אומר תבונה, שכל, מיומנות — מאותו שורש בין (H995, להבין). ו"משיג" הוא פוק (H6329) — סטרונג אומר להוציא, להשיג. החוכמה אינה נמצאת פעם אחת ולתמיד; היא נשלפת יום יום. אחוז במילה הזו; היא חוזרת שוב בסוף המרוץ.)

B. מְשָׁלִי 4:5 קנה חכמה קנה בינה אל תשכח ואל תט מאמרי פי: [H7069 qanah]

קנה חכמה, קנה תבונה + אל תשכח.

C. מְשָׁלִי 4:6 אל תעזבה ותשמרך אהבה ותצרך: [H5341 natsar] [H8104 shamar] [H5800 azab] אל תעזבה ותשמרך + אהבה ותצרך.

D. מְשָׁלִי 4:8 סלסלה ותרוממך תכבדך כי תחבקנה: [H2263 chabaq] [H5549 calal]

רוממה ותרוממך + תכבדך כי תחבקנה.

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב למסחר שבשלושה אלה: אל תעזוב אותה — היא תשמור עליך. אהב אותה — היא תשמרך. רומם אותה — היא תרים אותך. מה שאדם עושה עם החוכמה, החוכמה עושה לאדם. שמור אותה, ותהיה שמור.)

E. מְשָׁלִי 3:21 בני אל ילזו מעיניך נצר תשיה ומזמה: [H4209 mezimmah] [H8454 tuwshiyah] [H5341 natsar]

אל ילזו מעיניך + נצר תשיה ומזמה.

F. מְשָׁלִי 3:22 ויהיו חיים לנפשך וכן לגרגרתיך: [H2416 chay]

כן יהיו חיים לנפשך + חן לצוארך.

G. תְּהִלִּים 90:12 למנות ימינו כן הודע ונבא לבב חכמה: [H4487 manah] [H2451 chokmah]

למד אותנו למנות את ימינו → למען נבין לבנו לחכמה.

(מחשבותי האישיות — משה מתפלל את תפילת ההליכה: למדנו למנות ימינו. הליכת החכמה היא הליכה יום־יום; האדם המונה את ימיו מבלה אותם היטב. הבא לבבך לחכמה היום.)

H. דְּבָרִים 4:6 ושמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה: [H2450 chakam] [H998 biynah] [H2451 chokmah] [H8104 shamar] לכן שמרו ועשיתם אתם = כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים.

I. קולוסים 4:5 התהלכו בחכמה עם אשר בחוץ והוקירו את העת: [G4678 sophia] [G1805 exagorazo] [G4043 peripateo]

התהלכו בחכמה עם אשר בחוץ + לפדות את העת.

J. אפרים 5:15 ועתה ראו והזהרו להתהלך לא ככסילים כי אם כחכמים: [G4680 sophos] [G199 akribos] [G4043 peripateo]

התהלכו בזהירות, לא כבלא חכמה כי אם כחכמים.

K. אפרים 5:16 מוקירים העת כי הימים רעים המה: [G2540 kairos] [G1805 exagorazo]

גאלת הזמן + כי הימים רעים.

(המחשבות האישיות שלי — הציבו את משה לצד פולוס, וההליכה היא אחת. ישראל שקמו את החוקים, והגויים ראו את חכמתם; אנו הולכים בחכמה כלפי אלה שבחוץ. ופעמיים אומר פולוס, לפדות את הזמן — ראו את התג, G1805: שטרונג אומר לקנות. ההולך החכם קונה את ימיו, כי הימים רעים. חכמה מהולקת היא חכמה נראית — ואלה שבחוץ מביטים.)

L. יְעֻקֵּב 3:13 מי בכס חכם ונבון יראה בדרכו הטובה את מעשיו בענות החכמה: [G4240 prautes] [G391 anastrophe] [G1990 epistemon] [G4680 sophos]

מי יראה מתוך התהלך טוב את מעשיו + בענות חכמה.

(המחשבות האישיות שלי — הנה ההוכחה לשלב ההליכה: מי חכם ונבון בכס? יראה זאת במעשים — לא בפה, אלא מתוך דרך חיים טובה, ואומר סטרונג ש-(*anastrophe* (G391, conversation) פירושו ההתנהגות, אורח החיים. וההרצאה הזו היא בענווה. חכמה המתגאה אינה מלמעלה. כעת ההליכה הוכחה; התכוננו לרוץ.)

III. לרוץ במרוץ — להפנע לזה כחיל בצבאו של אלהים

(מחשבותיי האישיות — עתה ההליכה הופכת למירוץ, והמירוץ למלחמה. ושימו לב לנשק המלחמה הזאת: אין הוא כוח אנושי. טובה חכמה מגבורה; חכם עלה עיר גברים ויָרַד עַז מִבִּטְחָה; כִּי כָלִי מִלְחָמָתָנוּ לֹא־כָלִי בִשָּׁר הֵם. חייל האלוהים מגיש את חכמתו כשם שהרץ מגיש את כוחו — פֶּה נִתֵּן מֵאֵת הָאֱדוֹן, חֶרֶב אֲשֶׁר הָיָא דָּבָר הָאֱלֹהִים, ודרכם הבלתי-מזיקה של כבשים הנשלחים בְּתוֹךְ הַזָּאֲבִים.)

A. קֶהֱלֶת 9:14 עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול וסבב אתה ובנה עליה מצודים גדלים: [H4685 matsowd] עיר קטנה ואנשים בה מעט + ובא אליה מלך גדול וסבב אתה.

B. קֶהֱלֶת 9:15 ומצא בה איש מסכן חכם ומלט הוא את העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש המסכן ההוא: [H4422 malat] [H2451 chokmah] [H2450 chakam] [H4542 micken] [H4672 matsa] איש מסכן וחכם מלט את העיר בחכמתו + ולא זכר איש את האיש המסכן ההוא.

C. קֶהֱלֶת 9:16 ואמרתי אני טובה חכמה מגבורה וחכמת המסכן בזויה ודבריו אינם נשמעים: [H1369 gebuwrah] [H2451 chokmah] חכמה טובה מגבורה + חכמת האיש המסכן נבזה.

(מחשבותיי האישיות — שאו את האיש המסכן החכם הזה לנגד עיניכם לאורך כל המרוץ. המלך הגדול בא במצור ובמצודות; האיש המסכן בא בחכמה; והעיר עמדה. החכמה טובה מגבורה — אף כי בני האדם בזים לה, ואינם זוכרים את האיש. אל תרוצו למען זכרון בני האדם; די בעיר אשר ניצלה, ואלוהים אינו שוכח.)

D. מִשְׁלִי 24:5 גבר חכם בעוז ואיש דעת מאמץ כח: [H5797 oz] [H1847 daath] [H3581 koach] [H2450 chakam] איש חכם בעוז + איש דעת מאמץ-כח.

E. מִשְׁלִי 21:22 עיר גברים עלה חכם וירד עז מבטחה: [H5927 alah] [H1368 gibbor] [H5797 oz] [H2450 chakam] איש חכם עולה על עיר הגבורים + מוריד את עז מבטחה.

F. 2 הקורינתיאנים 10:4 כי כלי מלחמתנו אינם של הבשר כי אם חזקים הם לאלהים להרס מבצרים: [G3794 ochuroma] [G4752 strateia] כלי מלחמתנו אינם בשריים + כי אם חזקים באלהים להריסת מבצרים.

(המחשבות האישיות שלי — להעמיד את שלמה לצד פולוס. החכם עולה על עיר הגיבורים ומוריד עוז מבטחה; חייל המשיח הורס מבצרים — וכלי נשקו אינם של עולם הזה, כי אם עזים בעד האלהים. מלחמת החכמה איננה מנוצחת בכוח אנושי. היא מנוצחת על ידי הדבר.)

G. אפרים 6:17 וקחו את כובע התשועה וחרב הרוח שהיא דבר האלהים: [G3162 machaira] [G4487 rhema] קחו את כובע התשועה + חרב הרוח, היא דבר האלהים.

H. לויק 21:15 כי אנכי נתן לכם פה וחכמה אשר לא יוכלו לעמד לפנייה ולדבר נגדה כל מתקוממיכם: [G436 anthistemi] [G471 antepo] [G4678 sophia] [G4750 stoma] [G1325 didomi] אתן לכם פה וחכמה + ויריבכם לא יוכלו לעמד ולא להשיב.

(המחשבות האישיות שלי — החייל מציע, והמפקד מספק. בשעת המבחן החוכמה אינה חוכמתך האגורה משלך; אָנִי אֶתֵּן לָכֶם, אומר האדון — פֶּה וחכמה אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ כָל מִתְנַגְּדִיכֶם. זה שנתן בראשונה — שָׁאֵל מֵאֲלֹהִים — נותן בקרב. הִצַּע אֶת פִּיךָ, וְהוּא יִמְלֶאֱהוּ.)

I. 2 טימותי 3:15 ומנעוריך ידעת את כתבי הקדש היכלים להחכימך אל הישועה על ידי האמונה במשיח ישוע: [G4991 soteria] [G4679 sophizo] [G1121 gramma] [G1025 brephos] מנעוריך ידעת את הכתבים הקדושים → היכולים להחכימך לישועה.

(מחשבותיי האישיות — לראות את כל ההליכה במקום אחד: מִיָּלֵד — *brephos* (G1025, child), חוזה אומר תינוק — עד ישועה. והדרך שביניהם היא כתבי הקודש, אשר יכולים להחכים אותך — *sophizo* (G4679, to make wise). חרב המרוץ הזה היא אותו הספר אשר ידעת מִיָּלֵד. לעולם אל תסיריהו מעליך.)

J. מתי 10:16 הנני שלח אתכם ככבשים בין הזאבים לכן היו ערומים כנחשים ותמימים כיונים: [G185 akeraios] [G5429 phronimos] הנני שלח אתכם ככבשים בין הזאבים + ערומים כנחשים ותמימים כיונים

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב למילה שבה בחר האדון. לא סופוס (G4680, חכם) כאן, אלא פרונימוס (G5429, חכם) — שטרונג אומר מהורהר, נבון. בין הזאבים, החייל זקוק לחוכמה הערנית של הדרך; ועימה אֶקְרַאיֹס (G185, תמים), שלפי שטרונג פירושו בלתי מעורב. ערני כנחש, בלתי מעורב כיונה: כך רץ השליח.)

K. יַעֲקֹב 3:15 אין זאת החכמה הירדת ממעל כי אם חכמת אדמה היא וחכמת היצר והשדים: [G5591 psuchikos] **[G1919 epigeios]**

החכמה הזאת אינה יורדת מלמעלה + היא ארצית, נפשית, שדית.

L. יַעֲקֹב 3:17 אבל החכמה אשר ממעל בראשונה צנועה היא אף אהבת שלום ומכרעת לכף זכות ואיננה עמדת על דעתה ומלאה רחמים ופרי טוב בלא לב ולב ובלי חנפה: [G1516 eirenikos] [G53 hagnos] [G509 anothēn] **[G4678 sophia]**

החִכְמָה אֲשֶׁר מִמַּעַל הִיא בְּרֹאשׁוֹנָה טְהוֹרָה, אַחֵר כֵּן שְׁלֵמָה + מְלֵאָה רַחֲמִים וּפְרוֹת טוֹבִים.

(המחשבות האישיות שלי — שתי חכמות נפגשות בשדה הזה, והחייל חייב להבחין בין זו לזו. יש חכמה מלמטה — ארצית, חושנית, שטנית; ויש חכמה מלמעלה — הראשונה טְהוֹרָה, ואחר כך שוחרת שלום. שימו לב לסדר: הטהרה קודמת. שלום שמוכר את הטהרה אינו מלמעלה. הילחם בחכמה הטהורה, והמרוץ ירוץ היטב עד הצעד האחרון.)

IV. קו הסיום — החכמה, והדבר, עומדים לעולם

(המחשבות האישיות שלי — לכל מרוץ יש קו סיום, וקו הסיום הזה אינו קיר; הוא אדם. במהלך כל הלימוד חיפשנו את החכמה כדבר שיש להשיג; בקו הסיום היא קמה ויש לה שם: המשיח, כוחו של אלוהים, וחכמתו של אלוהים. האוצרות שחפרת למצוא נחבאים בו. והחכמה קדומה יותר מן המרוץ — מעולם, לפני שהיתה הארץ אף פעם. הרודף אחר החכמה רודף אחר מה שלא יכול לחלוף.)

1. A. הקורינתיאנים 1:24 אבל למקראים הן מיהודים הן מיונים את המשיח אשר הוא גבורת אלהים וחכמת אלהים: **[G4678 sophia] [G1411 dunamis]**
המשיח = כח אֱלֹהִים, וְחִכְמַת אֱלֹהִים.

1. B. הקורינתיאנים 1:30 וממנו אתם במשיח ישוע אשר היה לנו לחכמה מאת האלהים ולצדקה ולקדוש ולפדיון: **[G4678 sophia] [G38 hagiasmos] [G629 apolutrosis]**
המשיח ישוע = נַעֲשֶׂה לָנוּ לְחִכְמָה + צִדְקָה + קִדְשָׁה + פְּדוּת.

(המחשבות האישיות שלי — כאן מסתיים כל החיפוש. החכמה, בסופו של דבר, אינה דבר כלל; היא פרסונה, אדם, והוא נעשה לנו. ביקשת מאלוהים חכמה; אלוהים נתן לך את בנו. מי שיש לו את המשיח יש לו חכמה, וצדקה, וקדושה, וגאולה יחד עמה.)

C. קולוסים 2:3 אשר צפונים בו כל אצרות החכמה והדעת: **[G4678 sophia] [G1108 gnosis]** **[G614 apokruphos] [G2344 thesauros]**
אשר צפונים בו כל אצרות החכמה והדעת.

(המחשבות האישיות שלי — לזכור את ימי הזחילה: לחפש אותה כמו מטמונים נסתרים. ועתה ראה היכן היו המטמונים טמונים כל העת — בו. לא מטמונים אחדים; הכל. מי שחפר לעבר המשיח חפר היטב.)

1. D. הקורינתיאנים 2:7 כי אם בסוד נדבר חכמת האלהים הנסתרה אשר האלהים יעדה לכבודנו לפני ימי העולם: **[G4678 sophia] [G3466 musterion] [G613 apokrupto] [G4309 proorizo]**
חִכְמַת אֱלֹהִים בְּסוֹד + אֲשֶׁר אֱלֹהִים יַעֲדָה לִפְנֵי הָעוֹלָם לְכַבֹּדוֹ.

E. מְשָׁלִי 8:22 יהוה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז: **[H7069 qanah] [H7225 reshiyth]**
יהוה קִנְנִי רִאשִׁית דְּרָכּוֹ + קִדְם מִפְעָלִיו מֵאָז.

F. מְשָׁלִי 8:23 מעולם נסכתי מראש מקדמי ארץ: **[H5769 owlam]**
נִסְכַּתִּי מֵעוֹלָם + או מֵאָז הִיְתָה הָאָרֶץ.

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב לתגיות, וראו חוט אחד העובר לאורך כל הספר. קִנְהָה הוא qanah (H7069, לקנות) — קִנְהָה חכמה; וקִנְנִי כאן הוא אותו qanah עצמו: יְהוָה קִנְנִי חִכְמָה בְּרִאשִׁית (H7225, ראשית) דרכו. את מה שאלוהים אומר לך לקנות, הוא עצמו קנה מעולם. ופולוס אומר שהחכמה הנסתרה נועדה לִפְנֵי הָעוֹלָם לְכַבֹּדוֹ — קו הסיום הונח בטרם היתה הארץ.)

G. מְשָׁלִי 8:35 כי מצאי מצאי חיים ויפק רצון מיהוה: **[H2416 chay] [H6329 puwq] [H7522 ratsown]** **[H4672 matsa]**
מוֹצְאִי מִצָּא חַיִּים + וַיִּפֶּק רָצוֹן מִיְהוָה.

H. דְּנִיָּאל 12:3 והמשכלים יזהרו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד: **[H2094 zahar] [H2096 zohar]** **[H7919 sakal]**
והמִשְׁכָּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כְּכּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד.

I. מִשְׁלֵי 3:35 כבוד חכמים ינחלו וכסילים מרים קלון: [H2450 chakam] [H5157 nachal] [H3519 kabowd] **הַחֲכָמִים יִנְחֻלוּ כְבוֹד.**

(המחשבות האישיות שלי — כתר הרץ כאן הוא אור וכבוד: החכמים יזהירו לעולם ועד; החכמים ינחלו כבוד. וזה אינו לשם עצמו של הרץ — אלה אשר מצדיקים רבים. האיש החכם המסכן אשר איש לא זכר אותו — אלוהים זוכר אותו, ושם אותו ככוכב.)

J. תְּהִלִּים 111:10 ראשית חכמה יראת יהוה שכל טוב לכל עשיהם תהלתו עמדת לעד: [H5975 amad] **יְרֵאת יְהוָה הִיא רֵאשִׁית חֲכָמָה + תְּהִלָּתוֹ עוֹמֶדֶת לְעַד.**

(מחשבותיי האישיות — המזמור נושא אותך מהזחילה הראשונה ועד השורה האחרונה במקום אחד: יראת יהוה, הראשית — ותהילה שנמשכת לְעַד. במקום שבו החל המרוץ, שם השיר לעולם אינו נגמר.)

K. יִשְׁעִיהוּ 40:8 יבש חציר נבל ציץ ודבר אלהינו יקום לעולם: [H1697 dabar] **הַחֲצִיר יָבֵשׁ נָבֵל צִיץ + וְדָבָר אֱלֹהֵינוּ יִקּוּם לְעוֹלָם.**

L. מתיו 24:35 השמים והארץ יעברו ודברי לא יעברו: [G3056 logos] **הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יֵעָבְרוּ + דְּבָרַי לֹא יֵעָבְרוּ.**

(המחשבות האישיות שלי — הכתובים עשו אותך חכם לישועה; והכתובים עומדים כאשר המרוץ נשלם, וכאשר השמים והארץ יחלפו. החכמה הייתה מעולם, והדבר עומד לעד: האדם הרץ למען אלה, רץ למען מה שנשאר לעולם. דבר מן המסלול הזה אינו הולך לאיבוד בקו הסיום.)

פי שניים

מִשְׁלֵי 2:6 כי יהוה יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: [H5414 nathan] [H2451 chokmah] **יְהוָה יִתֵּן חֲכָמָה + מִפִּי דַעַת וְתִבּוּנָה.**

דְּנִיאל 2:21 והוא מהשנא עדניא וזמניא מהעדה מלכין ומהקים מלכין יהב חכמתא לחכימין ומנדעא לידעי בינה: [H2452 chokmah] **הוּא נֹתֵן חֲכָמָה לַחֲכָמִים + דַּעַת לַיֹּדְעֵי בִינָה.**

יִעֲקֹב 1:5 ואיש מכם כי יחסר חכמה יבקשנה מאלהים הנותן לכל בנדיבה ובאין גערה ותנתן לו: [G154 aiteo] [G4678 sophia] **בִּקְשׁוּ מֵאֱלֹהִים + וַיִּנָּתֶן לוֹ.**

2 הקורינתיאנים 13:1 זאת הפעם השלישית אשר אבוא אליכם על פי שנים עדים או שלשה עדים יקום כל דבר: [G3144 martus] **עַל-פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל-פִּי שְׁלֹשָׁה עֵדִים יִקּוּם דְּבָר.**

(המחשבות האישיות שלי — שלושה עדים, ועדות אחת: החכמה נִתְּנָה מֵאֵת אֱלֹהִים. שלמה אומר, יְהוָה יִתֵּן חֲכָמָה. דניאל אומר, הוא נותן חכמה לחכמים. יעקב אומר, יִשְׁאַל מֵאֱלֹהִים, וַיִּנָּתֶן לוֹ. לא נקנית בכסף, לא נלמדת מבני אדם — נִתְּנָה. על פי שני עדים או שלושה עדים יקום דבר: לכו אֶל הַנֹּתֵן.)

הצל והנשמה

Shadow 1 מְלָכִים 3:12 הנה עשיתי כדברריך הנה נתתי לך לב חכם ונבון אשר כמוך לא היה לפניך ואחרריך לא יקום כמוך: [H2450 chakam] [H995 biyn] **נָתַתִּי לְךָ לֵב חָכֵם וְנָבוֹן + לֹא הָיָה כָמוֹךְ.**

Shadow 1 מְלָכִים 10:24 וכל הארץ מבקשים את פני שלמה לשמע את חכמתו אשר נתן אלהים בלבו: [H1245 baqash] [H2451 chokmah] **כָּל הָאָרֶץ בִּקְשׁוּ אֶת פְּנֵי שְׁלֹמֹה לְשִׁמְעַת חֲכָמָתוֹ, אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ.**

Fulfillment מתי 12:42 מלכת תימן תקום במשפט עם הדור הזה ותרשיענו כי באה מקצות הארץ לשמע את חכמה שלמה והנה פה גדול משלמה: [G4678 sophia] [G4119 pleion] **הִיא בָאָה מִקְצוֹת הָאָרֶץ לִשְׁמוֹעַ אֶת חֲכַמַּת שְׁלֹמֹה → גְּדוֹל מִשְׁלֹמָה נִמְצָא כָּאן.**

Fulfillment לוק 2:52 וישוע הלך וגדל בחכמה ומקומה ובחן עם אלהים ועם אנשים: [G4678 sophia] [G4298 prokopto] **יֵשׁוּעַ הוֹסִיף חֲכָמָה וְקוּמָה + וַחַן עִם אֱלֹהִים וְעִם אָנָשִׁים.**

(המחשבות האישיות שלי — שלמה ביקש, והחכמה נִתְּנָה לו, וכל הארץ באה לשמוע. הנה הצל. המציאות גדולה יותר: ילד גדל בחכמה — הוא הלך את כל הדרך בעצמו, מילד ועד הצלב — ועליו נאמר, גדול משלמה נמצא כאן. חכמת שלמה משכה את המלכה מקצות הארץ; המשיח הוא חכמת האלוהים, ובו צפונים כל האוצרות. בואו רחוק יותר משבאה היא, ומצאו יותר ממה שמצאה.)

סיום

משלי 4:18 וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום: [H216 ovr] [H734 orach]

וארח הצדיקים כאור נגה + הולך ואור עד נכון היום.

קולוסים 1:9 בעבור זאת גם אנחנו למן היום אשר שמענו לא חדלנו להתפלל בעדכם ולבקש שתמלאו דעת רצון האלהים בכל

חכמה ותבונה רוחנית: [G4907 sunesis] [G4678 sophia] [G4137 pleroo]

למען תמלאו דעת רצונו + בכל חכמה ובין רוחנית.

(מחשבותי האישיות — כעת אספתי את כל הדרך הביתה. ראשית הזחילה: היכן נמצאת החכמה? שאל מאלוהים, קרא אחריה, בקש אותה כמו כסף — והתחל ביראת יהוה. אחר כך ההליכה: קנה אותה, אל תעזוב אותה, רומם אותה; התהלך בחכמה כלפי אלה שבחוץ, והראה זאת בענווה. אחר כך המרוץ והמלחמה: החכמה טובה מגבורה; הנשק אינו עולמי; פה וחכמה שניתנו כך שאין אויב שיוכל להשיב; הכתובים המסוגלים להחכימן לישועה. אחר כך השורה: המשיח, גבורת אלוהים וחכמת אלוהים, נעשה לנו לחכמה — אשר קנתה אותו יהוה מעולם — והחכמים יזהירו ככוכבים לעולם ועד. אורח הצדיקים מאיר יותר ויותר עד היום השלם: הליכה זו אינה מתעמעמת בסוף; היא מבהיקה. המשך בדרך, והזהר.)

מבחן תרגול

1. יעקב א:5 — ואיש מכם כי יחסר חכמה יבקשנה מאלהים הנותן לכל בנדיבה, ו:

(א) ובאין גערה

(ב) לא ייעף

(ג) לא שוכח

2. משלי ד:2 — ראשית חכמה, לכן: קנה חכמה ובכל קנינך קנה בינה:

(א) לרכוש תבונה

(ב) קנה חכמה

(ג) לקנות דעת

3. קהלת ט:15 — ומצא בה איש מסכן חכם, והוא בחכמתו:

(א) עלה על עיר הגבורים

(ב) נִבְּזָה, ודִּבְּרָיו לא נִשְׁמְעוּ

ומלט הוא את העיר

4. לוקס 21:15 — כי אנכי נתן לכם פה וחכמה, אשר לא יוכלו כל מתקוממיכם:

(א) לענות ולא להתנגד

(ב) לא יוכלו לעמוד נגדה או להתגבר עליה

לעמד לפניה ולדבר נגדה

5. יעקב ג:17 — אבל החכמה אשר ממעל בראשונה:

(a) שוחר שלום, ואז טהור

(ב) צנועה, ואחר כך אהבת שלום

(ג) עדין, ואחר כך טהור

6. משלי ח:22 — יהוה קנני ראשית דרכו

(א) או בטרם היתה הארץ

(ב) לפני מפעליו מאז

(ג) מעולם

7. קורינתים א 2:7 — כי אם בסוד נדבר חכמת האלהים הנסתרה אשר האלהים יעדה לכבודנו לפני ימי העולם:

(א) לישועה

(ב) לכל שבע רצון

לכבודנו

מפתח תשובות: 1-c-7, 6-b, 5-b, 4-c, 3-c, 2-b, a

איך המחקר הזה מתפצל

→ כיצד הצל מביא אור: החכמה ניתנה לשלמה, וכל הארץ בקשה לשמוע אותה (מלכים א י:24); המלכה באה מקצות הארץ, וגדול משלמה פה (מתי יב:42) — וגדול זה הוא עצמו חכמת האלהים (הראשונה לקורינתים א:24), נכון לחקר עצמו.

איך הברית החדשה מבארת זאת: הילד נצטווה לחפש אחר החכמה כמחפש אחר מטמונים (משלי ב:4); השליח מראה היכן הם מונחים — אשר בו נצפנים כל אוצרות החכמה והדעת (קולוסים ב:3) — והחפירה מסתיימת באדם.

כיצד המילים חשובות: בתחילת משלי א:ז עומדת ראשית (H7225 — הראשון, העיקרי), ובתחילת משלי ט:י עומדת תחלה (H8462 — התחלה); והחכמה היא הדבר הראשי — ראשית שוב (משלי ד:ז) — ויהוה קנה חכמה בראשית דרכו (משלי ח:כב) — שים לב איזו מילה עומדת באיזה מקום, ומדוע.

כיצד היא נוגעת בנצח: החכמה נסוכה מעולם (משלי ח:כ"ג), החכמה הנסתרה נקבעה מראש לפני העולם לכבודנו (הראשונה אל הקורינתיים ב:ז'), והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע... ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד (דניאל י"ב:ג').

שביל ארנב: שתי חכמות עומדות בפרק אחד — החכמה מלמעלה, אשר בראשונה טהורה, וחכמה ארצית, נפשית, שטנית (יעקב ג:15-17) — שני מעיינות, שני פירות — חקור זאת.

התגלות אפשרית: המילים GETTETH במשלי ג:יג ו-OBTAIN במשלי ח:לה הן מילה עברית אחת (H6329 PUWQ — לשלוף, להוציא) — האיש השולף הבנה יום יום הוא אותו האיש השולף חיים, ורצון ה', באחרונה.

SOURCES & CREDITS

.Scripture: Modern Hebrew Bible (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated

.Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEPbible TVTMS (CC BY 4.0)

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEPbible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0);

.Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain)

.Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1)

.SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) ©